

fastighet: **BIRGER VÄSTRA 1, hus A.**
adress: Stora Östergatan 40.
ålder: 1700-tal. Ombyggt 1893, 1911, 1933, 1937, 1945, 1971.
arkitekt / byggm: Henrik Nilsson (1911), Karl Erikson (1933), Rune Welin (1945 och 1971).
användning: Kontor.
antal våningar: 2
sockel: Dels rött fotträ, dels gråkalkad puts.
väggar: Korsvirke, röd timra med gula putsade fack åt gatan, rött tegel i facken åt gård.
tak: Sadeltak, valmat åt öster, rött 1-kupigt gammalt tegel.
detaljer: Gröna fönster, 2-lufts spröjsade, två stora hela i bottenvåning åt gata. Grön pardörr med speglar och fönster med diagonalrutigt smidesgaller. Åt gård och åt väster gröna glasade ramdörrar med stående panel, överljus åt gård. Övervåningen är lätt utkragande, skarven har profilerad gul puts. Hela gården är belagd med kullersten. Den kallas Per Hälsas gård, efter ägaren 1901-1942, Per Hansson, som drev "Vattenfabriken Hälsan" och därför kallades Per Hälsa. Den är Nordens enda helt kringbyggda korsvirkesgård.

värdering
kulturhistoriskt (K)
miljömässigt (M): **K = 1, M = 1.**
Förklarad som byggnadsminne.

BIRGER V. 1 A från NO

BIRGER V. 1 A från N DÖRR

BIRGER V. 1 A från N GÖRDEL-
BAND

BIRGER V. 1 A från SV

fastighet:

BIRGER VÄSTRA 1, hus A.

forts.

BIRGER V. 1 A från S

fastighet:

BIRGER VÄSTRA 1, hus B.

adress:

Piparegränd.

ålder:

1700-tal. Ombyggt 1911, 1926, 1933, 1948, 1950, 1971.

arkitekt / byggm:

Henrik Nilsson (1911), Oscar Isberg (1926), Karl Erikson (1933), Rune Welin (1948, 1950 och 1971).

användning:

Kontor, ungdomsgård.

antal våningar:

2

sockel:

Natursten, delvis med gråmålad puts.

väggar:

Korsvirke, röd timra med rött tegel i facken, några fack åt gatan har gul puts.

tak:

Sadeltak, rött 1-kupigt, delvis gammalt tegel.

detaljer:

Gröna fönster, 1- och 2-lufts i olika storlekar och med olika spröjsning. Paneldörrar med överljus, brun mot gatan och gröna mot gård. Norra delen har lätt utkragande ovanvåning, åt gatan med gul puts i skarven, åt gård med grå puts. Utstickande, kilade bjälkhuvuden. Enkla ankarjärn. Mot gården loftgång i rött trä på snedsträvor. Kupa som börjar vid nocken, med tegeltak, brun locklistpanel och brädluckor.

BIRGER V. 1 B från NO

BIRGER V. 1 B från NO UTKRAGNING

**värdering
kulturhistoriskt (K)
miljömässigt (M):**

K = 1, M = 1.

Förklarad som byggnadsminne.

BIRGER V. 1 B från NO BJÄLKHUVUDEN

fastighet:

BIRGER VÄSTRA 1, hus B.

forts.

BIRGER V. 1 B från SV

BIRGER V. 1 B från SV NORRA DELEN

BIRGER V. 1 B från SV KROKAR

fastighet: **BIRGER VÄSTRA 1, hus C.**
adress: Piparegränd.
ålder: 1700-tal. Ombyggt 1926, 1933-35, 1948, 1950, 1958, 1971.
arkitekt / byggm: Oscar Isberg (1926), Karl Erikson (1933-35), Rune Welin (1948, 1950, 1958 och 1971).
användning: Kontor, ungdomsgård.
antal våningar: 2
sockel: Gråmålad puts.
väggar: Korsvirke, röd timra med rött tegel i facken. Gavelspets åt söder i rött tegel.
tak: Sadeltak, rött 1-kupigt, gammalt tegel.
detaljer: Gröna fönster, 1- och 2-lufts i olika storlekar och med olika spröjsning. Paneldörrar med fönster, brun mot gatan och grön mot gård. Kupor som börjar vid nocken, med tegeltak, brun locklistpanel och brädluckor, tre mot gatan och tre mot gård. Enkla ankarjärn. Yttertrappor av kalksten. På södra gavelspetsen finns spår av initialerna "P. H." och ett årtal av järn, endast "H" sitter kvar.

värdering
kulturhistoriskt (K)
miljömässigt (M): **K = 1, M = 1.**
Förklarad som byggnadsminne.

BIRGER V. 1 C från S

BIRGER V. 1 C från S GAVEL

BIRGER V. 1 C från SO KUPA

BIRGER V. 1 C från NV VENTIL-
GALLER

fastighet: **BIRGER VÄSTRA 1, hus D.**
adress: Nattmans torg.
ålder: 1700-tal. Ombyggt 1923, 1971.
arkitekt / byggm: Henrik Nilsson (1923), Rune Welin (1971).
användning: Förråd, garage.
antal våningar: 1
sockel: Hög stenfot i natursten med gråfärgad kalkputs.
väggar: Gul kalkputs.
tak: Svängt sadeltak, rött 1-kupigt gammalt tegel.

detaljer: Gröna 4-delade fönster, ett halvrunt i gavelspetsen. Grön brädklädd rampport. Grön paneldörr med överljus.

värdering
kulturarhistoriskt (K) **K = 1, M = 1.**
miljömässigt (M): Förklarad som byggnadsminne.

BIRGER V. 1 D från S

BIRGER V. 1 D från SV

BIRGER V. 1 D från SO TAK

BIRGER V. 1 D från NV TAK

fastighet: **BIRGER VÄSTRA 1, hus E.**
adress: Besökaregränd.
ålder: 1700-tal. Ombyggt 1922, 1948, 1971, 1985.
arkitekt / byggm: Henrik Nilsson (1922), Rune Welin (1948 och 1971), Ulf Söderman (1985).
användning: Kontor.
antal våningar: 1
sockel: Natursten, delvis med gråfärgad puts.
väggar: Korsvirke, röd timra med rött tegel i facken.
tak: Sadeltak, rött 1-kupigt, gammalt tegel.
detaljer: Gröna 4-delade fönster. Röd bräddörr mot gatan. Röd dubbel plankdörr med gamla beslag mot gård. Portgång genom huset med röd timra och gulputsade fack och röd plankport med gamla beslag. Mot gården kupa som börjar vid nocken, med tegeltak, brun locklistpanel och brädluckor.

värdering
kulturhistoriskt (K) **K = 1, M = 1.**
miljömässigt (M): Förklarad som byggnadsminne.

BIRGER V. 1 E från SV

BIRGER V. 1 E från SV DÖRR

BIRGER V. 1 E från SV PORT

BIRGER V. 1 E från NO

fastighet: **BIRGER VÄSTRA 1, hus F.**
 adress: Besökaregränd.
 ålder: 1700-tal. Ombyggt 1887 och 1911 (norra delen), 1916, 1932-35, 1943, 1971.
 arkitekt / byggm: Peter Boisen (1887), Henrik Nilsson (1911 och 1916), Karl Erikson (1933-35), E. Fernqvist (1943), Rune Welin (1971).
 användning: Kontor.
 antal våningar: 2
 sockel: Natursten, delvis med gråfärgad puts.
 väggar: Korsvirke, röd timra med rött tegel i facken. Synlig del av gavel mot söder har gulputsade fack och brun locklistpanel i gavelspets.
 tak: Sadeltak, rött 1-kupigt, gammalt tegel.
 detaljer: Gröna 2-lufts fönster i olika storlekar och med olika spröjsning. Grön dörr med liggande panel. Portgång genom huset med röd timra och gulputsade fack, röda plankportar med gamla beslag. Ovanvåningen är utkragande på släta, röda träknektar. Mot gården fyra kupor som börjar vid nocken, med tegeltak, brun locklistpanel och brädluckor. Minnestavla över porten.

värdering
kulturhistoriskt (K) **K = 1, M = 1.**
miljömässigt (M): Förklarad som byggnadsminne.

BIRGER V. 1 F från SO

BIRGER V. 1 F från SO N. DELEN

BIRGER V. 1 F från NV UTKRAGNING

BIRGER V. 1 F från NO KUPA

BIRGER V. 1 F från O TAVLA